

Úrad vlády Slovenskej republiky
Koordinátor horizontálnej priority Informačná spoločnosť

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

EURÓPSKA ÚNIA
ŠTRUKTURÁLNE FONDY

Správa o hodnotení pokroku v plnení merateľných ukazovateľov
HP IS a v napĺňaní cieľov SKI HP IS 2007 – 2013 v roku 2010

Vypracoval:	Ing. Beatrix Kormančíková Odbor koordinácie priorít vedomostnej spoločnosti	Dátum: 19.11.2010 Podpis:
Schválil:	Ing. Ladislav Šimko riaditeľ Odboru koordinácie priorít vedomostnej spoločnosti	Dátum: 22.11.2010 Podpis:
Schválil:	Ing. Pavel Holík, PhD. Generálny riaditeľ Sekcie prierezových stratégií a priorít	Dátum: 23.11.2010 Podpis:

Obsah

1. IDENTIFIKÁCIA	3
1.1 Ciele HP IS	3
1.2 Personálne zabezpečenie	4
2 ÚVOD DO HODNOTENIA	4
2.1 Účel správy	4
2.2 Štruktúra správy	5
2.3 Metodický prístup	5
2.4 Použité nástroje	5
2.5 Hodnotiace otázky	6
3 ANALÝZA POKROKU	6
3.1 Analýza pokroku dosiahnutého k 31.12. 2009	6
3.2 Projekty zazmluvnené v roku 2010	16
4. HLAVNÉ ZISTENIA A ZÁVERY	16
4.1 Odpovede na hodnotiace otázky	16
4.2 Hlavné zistenia	18
4.3 Závery a odporúčania	19
5 SKRATKY POUŽITÉ V TEXTE	20

1. IDENTIFIKÁCIA

HORIZONTÁLNA PRIORITA	Informačná spoločnosť (HP IS) Programové obdobie: 2007 - 2013
KOORDINÁTOR	Úrad vlády SR Sekcia prierezových stratégií a priorít Odbor koordinácie priorít vedomostnej spoločnosti Námestie slobody 1 813 70 Bratislava
ÚTVAR ZODPOVEDNÝ ZA HODNOTENIE	Odbor koordinácie priorít vedomostnej spoločnosti

1.1 Ciele HP IS

Hlavný cieľ HP IS:

podpora vyššej efektívnosti, transparentnosti a kvality implementácie priorít NSRR v dôsledku zavádzania a využívania prostriedkov informačno-komunikačných technológií (ďalej len „IKT“).

Špecifické a čiastkové ciele HP IS:

1. Informačná gramotnosť (ovládanie hardware, ovládanie software, práca s informáciami, schopnosť komunikácie prostredníctvom informačno-komunikačných technológií /ďalej len „IKT“/);

- vychovávať flexibilnú a konkurencieschopnú pracovnú silu schopnú uplatniť sa v podmienkach informačnej spoločnosti (modernizácia obsahu vzdelávania s ohľadom na IKT);
- zabezpečiť permanentnú inováciu znalostí IKT učiteľov a žiakov;
- poskytovať vzdelanie umožňujúce obyvateľom využívať výhody, ktoré informatizácia prináša;
- zvyšovať úroveň slovenského vysokého školstva, aby kvalitou a formami vzdelávania bolo konkurencieschopné s vyspelými krajinami EÚ;
- zabezpečiť permanentnú inováciu znalostí obyvateľstva celoživotným vzdelávaním.

2. Efektívna elektronizácia verejnej správy

- zvýšiť spokojnosť občanov, podnikateľov a ostatnej verejnosti s verejnou správou;
- zaviesť elektronizáciu procesov verejnej správy;
- zefektívniť a zvýšiť výkonnosť verejnej správy;
- zvýšiť kompetentnosť verejnej správy.

3. Široká dostupnosť internetu

- modernizovať infraštruktúru prostredníctvom technického zabezpečenia IKT (nákup hardware a software);
- podporovať rozširovanie prístupu k internetu v menej rozvinutých regiónoch;
- podporovať prístup verejne prístupných miest k internetu;
- podporovať školské multimedialne učebne.

1.2 Personálne zabezpečenie

Monitorovanie a hodnotenie implementácie HP IS vykonávajú pracovníci Úradu vlády SR, odboru koordinácie priorít vedomostnej spoločnosti (ďalej len „OKPVS“) – koordinátori HP IS, každý koordinátor za pridelený operačný program (ďalej len „OP“) Národného strategického referenčného rámca 2007 – 2013 (ďalej len „NSRR“). Hlavným koordinátorom je riaditeľ OKPVS. Výsledky schvaľuje aj generálny riaditeľ Sekcie prierezových stratégií a priorít.

Tab. č. 1: Prehľad OP NSRR pridelených koordinátorom HP IS

Priezvisko, meno, titul	Koordinátor	Pridelený OP NSRR
Šimko Ladislav, Ing.	Hlavný koordinátor	
Kormančíková Beatrix, Ing.	Koordinátor č.1	OP Informatizácia spoločnosti
Mišicová Milada, Ing.	Koordinátor č.2	Regionálny operačný program OP Bratislavský kraj
Straka Daniel, Mgr.	Koordinátor č.3	OP Výskum a vývoj OP Konkurencieschopnosť a hospodársky rast
Mániková Silvia, Ing.	Koordinátor č.4	OP Zamestnanosť a sociálna inklúzia
Józsová Mária, PhDr.	Koordinátor č.5	OP Vzdelávanie
Koločány František, RNDr.	Koordinátor č.6	OP Životné prostredie OP Doprava
Rusnáková Eva, Mgr.	Koordinátor č.7	OP Zdravotníctvo OP Informatizácia spoločnosti

2 ÚVOD DO HODNOTENIA

2.1 Účel správy

Koordinátor HP IS vykonáva priebežné interné hodnotenie pokroku v plnení merateľných ukazovateľov a v napĺňaní cieľov HP IS na základe Nariadenia Rady (ES) č.1083/2006 z 11. júla 2006, ktorým sa ustanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom fonde sociálneho rozvoja a Kohéznom fonde a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č.1260/1999, v súlade s Metodickým pokynom centrálného koordinačného orgánu (ďalej len „CKO“) č.5/2008 k vypracovaniu plánu hodnotení operačných programov na programové obdobie 2007 – 2013, s Plánom hodnotení HP IS na programové obdobie 2007 – 2013 a s Plánom hodnotení HP IS na rok 2010.

Hlavným cieľom je vyhodnotenie aktuálneho stavu a z toho vyplývajúce odporúčania pre ďalší postup, zamerané na naplnenie plánovaných ukazovateľov HP IS a cieľov SKI HP IS, identifikácia prípadných nedostatkov a prekážok v plnohodnotnom výkone koordinátora HP IS a odporúčania na ich odstránenie.

Hodnotenie bolo vykonané z dôvodu včasnej identifikácie rizikovej oblasti.

Koordinátor vykonával predmetné hodnotenie priebežne od 1.1.2010 do 22.11.2010.

2.2 Štruktúra správy

Prvá kapitola uvádza prehľad cieľov HP IS a personálne zabezpečenie monitorovania a hodnotenia HP IS. Druhá kapitola komentuje účel správy, jej štruktúru, metodický prístup, použité nástroje a formuluje hodnotiace otázky. Tretia kapitola analyzuje dosiahnutý pokrok, problémové okruhy za rok 2009 a stručne komentuje vývoj v ďalšom období. Štvrtá kapitola uvádza najdôležitejšie zistenia, odpovedá na hodnotiace otázky a formuluje závery a odporúčania zamerané na zvýšenie efektívnosti a účinnosti implementácie HP IS. Piata kapitola sumarizuje použité skratky.

2.3 Metodický prístup

Hodnotenie vychádzalo z platnej legislatívy Spoločenstva, národnej legislatívy a platných programových dokumentov Slovenskej republiky pre programové obdobie 2007-2013. Základným informačným zdrojom pre vykonanie hodnotenia bol ITMS a dokumenty uvedené v kap.2.4. Použitá metóda:

- Analýza
- Komunikácia s RO a s CKO

2.4 Použité nástroje

Koordinátor HP IS využil ako hlavný nástroj monitorovania IT monitorovací systém (ďalej len „ITMS“), do ktorého má prístup na úrovni „rola koordinátora HP 7“ s vizibilitou „čítanie“ (CORE časť ITMS), od júla 2010 aj s možnosťou využívať štandardne definované analytické výstupy. Koordinátor HP IS má tiež prístup do verejnej časti ITMS, cez ktorú overoval, aké možnosti má žiadateľ pri zadávaní žiadostí o nenávratný finančný príspevok (ďalej len „ŽoNFP“).

Pri hodnotení boli ďalej využité hlavne nasledovné dokumenty:

- Národný strategický referenčný rámec 2007 – 2013
- Operačné programy NSRR
- Programové manuály OP NSRR
- Systém riadenia ŠF a KF (verzia 3.2 z 8.11.2009, verzia 3.3 z 1.3.2010, verzia 4.0 z 23.3.2010, verzia 4.1 z 30.6.2010, verzia 4.2 z 27.8.2010 a verzia 4.3 z 3.11.2010)
- Číselník projektových ukazovateľov (Príloha č. 1 Metodického pokynu CKO č. 3, aktualizácia č. 1 zo dňa 15. 5. 2009 a aktualizácia č. 2 zo dňa 15.4.2010)
- Systém koordinácie (a) implementácie HP IS (verzia 4.1 z 27.10.2009, verzia 5.0 z 22.4.2010) (ďalej len „SKI HP IS“)
- Výročné správy HP IS za rok 2007, 2008 a 2009
- Výročné správy jednotlivých OP, resp. informácie RO o príspevku OP k HP IS
- Výzvy a podporná dokumentácia k výzvam v rámci jednotlivých OP NSRR.

Keďže hodnotenie sa realizovalo priebežne počas roka 2010, výsledky získané v prvom polroku 2010 boli podkladom pre prípravu výročnej správy (ďalej aj „VS“) HP IS za rok 2009 a naopak, pri formulácii tejto hodnotiacej správy sa využíva ako vstup aj VS HP IS za rok 2009. Koordinátor HP IS sa po zostavení VS HP IS 2009 následne zameril na rokovania s príslušnými RO OP NSR zamerané hlavne na odstránenie rozdielov voči údajom v ITMS, ktoré zistil svojou vlastnou činnosťou. Koordinátor monitoruje aj nové projekty, na ktoré sa zmluvy uzatvárajú v priebehu roka 2010.

2.5 Hodnotiace otázky

Priebežné hodnotenie má za úlohu odpovedať na nasledujúce otázky:

1. Aký pokrok v plnení ukazovateľov HP IS sa dosiahol?
2. Aký pokrok v plnení cieľov SKI HP IS sa dosiahol?
3. Je nastavenie verejnej časti ITMS v definovaní cieľových hodnôt zvolených ukazovateľov dostatočné?
4. Sú ukazovatele používané na určenie relevantnosti k HP IS v súlade s platným SKI HP IS?
5. Má žiadateľ o NFP relevantné informácie k deklarovaniu príspevku k HP IS vo výzve a v jej podporných materiáloch?
6. Má žiadateľ o nenávratný finančný príspevok (ďalej len „ŽoNFP“) relevantné informácie k deklarovaniu príspevku k HP IS vo verejnej časti ITMS?
7. Je súlad medzi informáciami uvedenými vo výzve a jej podporných materiáloch a informáciami uvedenými vo verejnej časti ITMS?
8. Dokáže koordinátor HP IS získať informácie z neverejnej časti ITMS o zazmluvnených projektoch (príslušný rok zazmluvnenia) s príspevkom k HP IS vo väzbe na počítačové, cieľové a merané hodnoty ukazovateľov?
9. Sú informácie o projektoch s príspevkom k HP IS aktuálne v reálnom čase?
10. Aká bola spolupráca s RO? Korešpondujú údaje o relevancii projektov k HP IS zistené koordinátorom HP IS s údajmi, ktoré uvádzajú RO vo svojich informáciách o príspevku OP k HP IS / výročných správach?

3 ANALÝZA POKROKU

3.1 Analýza pokroku dosiahnutého k 31.12. 2009

Tabuľka č. 2: Plnenie ukazovateľov na úrovni NSRR k 31. 12. 2009

Ukazovatele		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Spolu
Počet projektov s príspevkom k HP IS (počet)	Dosiahnutý výsledok	0	10	418	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	418
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
	Východisko	0	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	0
Objem finančných prostriedkov projektov s príspevkom k HP IS (zdroje EÚ - mil. EUR)	Dosiahnutý výsledok	0	44,52	622,32	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	622,32
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
	Východisko	0	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	0
On-line dostupnosť 20 základných verejných služieb (%)	Dosiahnutý výsledok	3	4	5	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	5
	Cieľ	4	5	7	10	15	18	20	20	20	20
	Východisko	3	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	3
Penetrácia širokopásmového internetu (prípoky na 100 obyvateľov) (%)	Dosiahnutý výsledok	6,9	8,1	14,3 ¹	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	14,3
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	20	20
	Východisko	1,5	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	1,5

¹ Dosiahnutý výsledok je bez príspevku OPIS a OP BK

Podiel IKT na celkovej pridanej hodnote vytvorenej v podnikoch (%)	Dosiahnutý výsledok	0	0	0	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	0
	Cieľ	5,2	5,4	6,1	6,5	7,3	8,4	10	10	10	10
	Východisko	0	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	0

Zdroj: RO OP, ŠÚ, Eurostat

V tabuľke je plnenie ukazovateľov HP IS uvedených v NSRR (aktualizovaná príloha č. 13, ktorá bola schválená uznesením Národného monitorovacieho výboru č. NMV NSRR/2009/2).

Hlavným cieľom HP IS na úrovni NSRR je podpora vyššej efektívnosti, transparentnosti a kvality implementácie priorít NSRR v dôsledku zavádzania a využívania prostriedkov IKT. HP IS tento cieľ napĺňa prostredníctvom definovaných 3 čiastkových cieľov: informačná gramotnosť, efektívna elektronizácia verejnej správy a široká dostupnosť internetu.

Informačná gramotnosť

Podľa výsledkov tretieho ročníka projektu Digitálna gramotnosť na Slovensku 2009² sa celková digitálna (informačná) gramotnosť populácie SR v roku 2009 zvýšila. Projekt od roku 2005 mapuje úroveň schopnosti širokých vrstiev obyvateľstva používať IKT. Kým v roku 2005 predstavoval index digitálnej gramotnosti hodnotu 0,33 bodu, v roku 2007 hodnotu 0,37 bodu, v roku 2009 stúpol tento index na 0,44 bodu (maximálna hodnota indexu je 1 bod). Slovensko sa za posledné štyri roky dostalo v oblasti digitálnej gramotnosti podľa spomenutej štúdie Digitálna gramotnosť na Slovensku 2009 z nízkej na strednú úroveň.

Posun v tejto oblasti bol zaznamenaný aj v zručnosti ovládať počítače a periférne zariadenia a v práci s rôznymi typmi softvéru. Významný posun nastal aj v schopnosti pracovať s informáciami a službami vo virtuálnom priestore internetu či lokálnych počítačových sietí, ako napr. vyhľadávanie a sťahovanie informácií, registrácia a využívanie elektronických služieb. Pozorovaným negatívnym trendom je tzv. digitálne rozdelenie spoločnosti, ktoré sa postupne prehľbuje a naberá charakter roztvorených nožníc. Mladšia, vzdelanejšia, kvalifikovanejšia, sociálne silnejšia a mestskejšia časť populácie sa kontinuálne učí a zlepšuje. Menej vzdelaná, nižšie kvalifikovaná, ekonomicky neaktívna (dôchodcovia, nezamestnaní), sociálne slabšia a vidiecka časť populácie stagnuje³.

Národná stratégia SR pre digitálnu integráciu⁴ vyzvala orgány verejnej správy, samosprávy, ako aj súkromný sektor k maximálnej podpore zvyšovania digitálnej gramotnosti. OP Vzdelávanie prostredníctvom národných projektov Modernizácia vzdelávacieho procesu na základných školách a Modernizácia vzdelávacieho procesu na stredných školách, dodáva vzdelávacím zariadeniam informačné technológie a podporuje aktivity učiteľov vo využívaní IKT v procese vzdelávania, ako aj samotné vzdelávanie sa učiteľov v oblasti využívania IKT. V roku 2009 OP Vzdelávanie vytvoril či inovoval 43 vzdelávacích programov zameraných na využívanie IKT vo vyučovacom procese. Príspevkom OP Zamestnanosť a sociálna inklúzia k informačnej gramotnosti v oblasti zlepšovania zručností ovládať počítače a periférne zariadenia je 350 zamestnancov využívajúcich IKT v rámci realizácie zazmluvnených projektov v roku 2009.

SR v oblasti digitálnej gramotnosti napreduje tempom primeraným špecifickým podmienkam, či už ekonomickým, sociálnym, kultúrnym, podmienkam prístupnosti a dostupnosti IKT,

² Digitálna gramotnosť na Slovensku, autor: Marián Veľšic, Inštitút pre verejné otázky (IVO), 2009

³ <http://www.ivo.sk/5854/sk/aktuality/digitalna-gramotnost-na-slovensku-2009>

⁴ [http://www.informatizacia.sk/strategicke-dokumenty-is/600s#Národná stratégia Slovenskej republiky pre digitálnu integráciu](http://www.informatizacia.sk/strategicke-dokumenty-is/600s#Národná%20stratégia%20Slovenskej%20republiky%20pre%20digitálnu%20integráciu)

možnostiam vzdelávania sa v tejto oblasti a demografickému zloženiu populácie. Progres v tejto oblasti je otázkou prosperity a zachovania konkurencieschopnosti celej krajiny.

Efektívna elektronizácia verejnej správy

SR pri budovaní elektronických služieb verejnej správy (ďalej len „eGovernment“) patrí medzi krajiny s najrýchlejším – výrazne nadpriemerným rastom v rámci EÚ. V novembri 2009 zverejnila EK najnovšie porovnávanie v oblasti eGovernment služieb⁵. V správe sa konštatuje, že za posledné dva roky sa SR výrazne zlepšila v úrovni eGovernment služieb a bola zaradená do kategórie 8 štátov s rýchlym medziročným postupom. V dostupnosti 20 eGovernment služieb poskytovaných elektronicky sme obsadili 23. miesto v rámci 31 hodnotených krajín Európy. V oblasti sofistikovanosti 20 on-line eGovernment služieb dosiahla SR 25. miesto v rámci 31 krajín Európy.

V porovnaní jednotlivých typov eGovernment služieb dosiahla SR lepšie hodnotenia v oblasti eGovernment služieb pre podnikateľov, kde s výnimkou on-line štatistických služieb (dosiahnutá 80%-ná sofistikovanosť elektronickej služby) a elektronických služieb povolení životného prostredia (dosiahnutá 19%-ná sofistikovanosť elektronickej služby) dosahuje 100%-nú sofistikovanosť eGovernment služieb už v súčasnosti. Slabšie hodnotenie pretrváva v oblasti eGovernment služieb pre občanov, kde iba v dani z príjmu, vyhľadávaní pracovných príležitostí a osobných dokladoch dosahuje SR v súčasnosti 100%-nú sofistikovanosť. eGovernment služby v oblasti príspevkov sociálneho zabezpečenia, registrácie motorových vozidiel, verejných knižníc, zápisov na vysoké školy a oznámení o presťahovaní dosahujú v sofistikovanosti elektronických služieb hodnoty 50 % a viac. eGovernment služby ako stavebné povolenie, oznámenie polícii, rodný a sobášny list, ako aj zdravotnícke služby dosahujú v sofistikovanosti elektronických služieb hodnoty pod 50 %. Napriek nízkej dostupnosti eGovernment služieb pre občanov je ich používanie vyššie ako priemer EÚ. V používaní eGovernment služieb podnikateľmi dosahuje Slovensko jednu z najvyšších hodnôt v EÚ (92 % oproti priemeru EÚ 71 %).

Zlepšujúcu sa tendenciu má aj dostupnosť informačných zdrojov verejnej správy prostredníctvom portálov. Všetky orgány verejnej správy vrátane VÚC a takmer všetkých obcí majú verejne prístupnú webovú stránku, kde sú dostupné informácie pre občana, napr. kontakt, úradné hodiny, dokumenty a ďalšie náležitosti. Z verejne prístupnej internetovej stránky si môže prijímateľ služby stiahnuť tlačivá, formuláre alebo iné dokumenty potrebné pre začatie administratívneho spracovania príslušnej verejnej služby. Dôležitú úlohu v sprístupňovaní informačných zdrojov verejnej správy prostredníctvom portálov zohráva Ústredný portál verejnej správy⁶ (ďalej len „ÚPVS“). Informačný obsah portálu je permanentne aktualizovaný a funkčnosť portálu sa neustále zlepšuje. V roku 2009 bola prostredníctvom ÚPVS sprevádzkovaná elektronická služba „všeobecné podanie“. Služba umožňuje používateľom podávať elektronické podania na vybrané inštitúcie verejnej správy, ktoré sa k tejto službe prihlásili. Ku koncu roka 2009 bolo prihlásených 528 subjektov verejnej správy.

Hlavným cieľom SR pri budovaní platformy eGovernmentu je viesť proces elektronizácie verejnej správy v súlade s potrebami a očakávaniami tých, ktorým má eGovernment slúžiť. MF SR v roku 2009 zrealizovalo v segmente populácia SR a v segmente podniky a organizácie II. ročník prieskumného projektu Spokojnosť s vybranými elektronickými

⁵ http://ec.europa.eu/information_society/eeurope/i2010/docs/benchmarking/egov_benchmark_2009.pdf

⁶ <http://portal.gov.sk>

službami verejnej správy⁷. Projekt zmapoval reálnu situáciu v oblasti znalosti, využívania, hodnotenia kvality a spokojnosti s dvadsiatimi základnými elektronickými službami verejnej správy z pohľadu súčasných alebo potenciálnych užívateľov. Projekt poskytol odpovede na otázky vnímania a znalosti samotného eGovernmentu, ochoty ho využívať, dôvery v takýto proces riešenia úradných záležitostí a načrtol očakávania užívateľov.

Podľa výsledkov projektu možno konštatovať, že takmer 48 % populácie SR už využilo internet pri riešení aspoň jednej sledovanej úradnej záležitosti. Samotný pojem eGovernment zatiaľ nie je u občanov veľmi zaužívaný, naopak pojem elektronické služby verejnej správy správne identifikuje takmer 40 % respondentov. Jedným z pozitívnych zistení prieskumu je fakt, že občania postupne uprednostňujú tzv. on-line komunikáciu s úradmi verejnej správy (pomocou internetu). Výhody využívania elektronických služieb verejnej správy ako úspora času, zjednodušenie procesov pri vybavovaní, šetrenie cestovných nákladov, časová neobmedzenosť pri vybavovaní a iné, patria medzi najvýznamnejšie deklarované pozitíva eGovernmentu na Slovensku. Jednou z foriem podpory záujmu o využívanie elektronických služieb u občanov je poskytnúť im kompletne a aktuálne informácie o možnostiach eGovernmentu. V tejto oblasti prieskum ukázal značné rezervy, pretože len necelých 26 % populácie pozná webové sídlo www.portal.gov.sk, ktoré je vytvorené práve pre tento účel. Informovanosť o ÚPVŠ je nízka aj vo firmách. Len 36 % firiem pozná portál a 66 % z tých, ktorí ho poznajú, ho aj využívajú. Hlavnou príčinou nevyužívania portálu je nedostatočná informovanosť o jeho existencii.

Skutočnosť, že v súčasnosti sa nedajú vybaviť plne elektronicky všetky služby verejnej správy a tiež fakt, že občania to zatiaľ ani neočakávajú, nahráva pomerne nízkej náročnosti na samotné elektronické služby verejnej správy. Ak dnes až 56 % populácie SR, ktorá niekedy využila možnosť vybaviť úradnú záležitosť pomocou internetu, deklaruje, že ich súčasná úroveň viac-menej zodpovedá jej potrebám a predstavám, už o rok to tak nemusí byť. Neustále zvyšujúcou sa digitálnou gramotnosťou obyvateľstva možno očakávať stúpajúcu tendenciu aj v oblasti nárokov občanov na elektronizáciu verejnej správy.

Zazmluvnené projekty OP IS prispievajú k napĺňaniu eGovernmentu. Cieľom 10 národných projektov v realizačnej fáze je zabezpečiť pre občanov: elektronické služby matriky, Sociálnej poisťovne, katastra nehnuteľností, MPSVR SR – sociálnych dávok, Najvyšší kontrolný úrad SR – kontrolórsky informačný systém, Úrad geodézie, kartografie a katastra SR - zabezpečenie interoperability a harmonizácie geografického informačného systému vo verejnej správe, zdravotníctve, osvedčenie o evidencii vozidla. Dva projekty – informačný systém identifikátora fyzických osôb a informačný systém registra fyzických osôb - sú zamerané na vybudovanie a elektronizáciu jednotného a dátovo konzistentného zdroja údajov všetkých fyzických osôb, ktoré prichádzajú do styku s verejnou správou.

Široká dostupnosť internetu

Čoraz viac občanov SR je pripojených on-line. Už tradične má SR nadpriemerný počet pravidelných užívateľov internetu v porovnaní s EÚ 27, v rámci ktorej dosahuje 60 %. Počet obyvateľov SR, ktorí internet využívajú pravidelne najmenej raz za týždeň, narástol zo 62 % v roku 2008 na 66 % v roku 2009, pričom väčšina z nich sa pripája takmer denne. Oproti EÚ 27 so 4 % je na Slovensku 10 % jednotlivcov, ktorí využívajú na prístup k internetu mobilné telefóny, pričom medziročný nárast vo vekovej skupine do 34 rokov je viac ako dvojnásobný a najvýraznejší rast je u študentov a v skupine s nižším vzdelaním. Štatistiky v oblasti pravidelného používania internetu vykazujú zvýšenú mieru digitálnej integrácie, dôkazom

⁷ <http://www.informatizacia.sk/aktuality-prieskum-/6597c>

čoho je, že počet používateľov patriacich do znevýhodnených skupín (ľudia na dôchodku a ekonomicky neaktívni, mladí ľudia s nižším vzdelaním a ľudia vo vekovej skupine 55 – 74 s vyšším vzdelaním) rástol najrýchlejšie, pričom kategória nezamestnaných zaznamenala medziročný nárast až 23%. Najčastejším miestom prístupu obyvateľov k internetu je domov, pričom to platí aj pre obyvateľov žijúcich v riedko osídlených oblastiach (menej ako 100 obyvateľov na km²). Počet obyvateľov prístupujúcich k internetu z domova pritom v obidvoch prípadoch plynulo stúpa a v riedko osídlených oblastiach je dokonca vyšší ako porovnateľný priemer EÚ 27. Počet obyvateľov prístupujúcich k internetu z iného miesta ako domov, napr. z pracoviska a z miesta vzdelávania, sa v posledných dvoch rokoch nezmenil. Tento trend je badateľný aj v rámci EÚ 27.

Pre súčasnosť je charakteristické intenzívne využívanie vyspelých internetových služieb, pričom obyvatelia rýchlo menia svoje návyky, prijímajú a osvojujú si nové spôsoby komunikácie a získavania informácií. SR má oproti EÚ 27 vyššie percento obyvateľov, ktorí sa venovali on-line aktivitám v 7 z 15 sledovaných aktivít. Ide najmä o aktivity ako prijímanie a posielanie elektronickej pošty, hranie a sťahovanie počítačových hier, obrázkov, filmov a hudby, čítanie a sťahovanie on-line novín a časopisov, telefonovanie a video hovory. Naopak, oproti EÚ 27 zaostávame najmä v on-line aktivitách, ako využitie internetu na školenie a vzdelávanie, na konzultácie s cieľom vzdelávania či vyhľadávanie informácií o ňom.

Rok 2009 je v oblasti širokopásmového pripojenia charakterizovaný zrýchleným tempom rastu. Hustota pevného širokopásmového pripojenia obyvateľov podľa štatistiky EK⁸ vzrástla o 3,4 percentuálneho bodu z 10,9 % populácie v januári 2009 na 14,3 % v júli 2009 (bez príspevku OP Informatizácia spoločnosti a OP Bratislavský kraj), čo predstavuje 182 127 nových pevných širokopásmových pripojení v období šiestich mesiacov. S priemerným číslom 4,7 nových pevných širokopásmových pripojení na 100 obyvateľov patrí Slovensko medzi štáty EÚ s najrýchlejším rastom. Aj napriek pozitívnemu trendu rozvoja širokopásmového pripojenia na Slovensku a dobrej pozícii v penetrácii mobilného širokopásmového pripojenia SR naďalej zaostáva v penetrácii pevného širokopásmového pripojenia obyvateľov za priemerom EÚ, ktorý bol podľa uvedenej štatistiky EK v júli 2009 na úrovni 23,9 %. Zlepšenie tohto nepriaznivého stavu sa očakáva realizáciou projektov na budovanie širokopásmových prístupových a regionálnych sietí financovaných z prostriedkov tretej prioritnej osi OP Informatizácia spoločnosti. Najväčším prínosom k plneniu tohto cieľa v realizačnej fáze sú zazmluvnené projekty Regionálneho operačného programu v rámci opatrenia 1.1 Infraštruktúra vzdelávania (282 projektov školských zariadení) s deklarovanou sumou na nákup hardwaru (ďalej len „HW“) a softwaru (ďalej len „SW“) cca 8,5 mil. EUR. Projekty prispievajú k odstráneniu dlhodobého neriešeného modernizačného dlhu slovenských škôl. Implementácia opatrenia dodá vzdelávacím zariadeniam IKT, a tým podporí aktivity učiteľov vo využívaní týchto technológií v procese vzdelávania, ako aj samotné vzdelávanie sa učiteľov a žiakov v oblasti využívania IKT.

Zhrnutie

SR patrí ku krajinám s rozvinutou informačnou spoločnosťou, ktorá v niektorých ukazovateľoch síce vykazuje nižšie ako priemerné hodnoty v porovnaní s EÚ 27, ale dosahuje nadpriemernú rýchlosť rastu. A to aj napriek tomu, že sa zatiaľ naplno neprejavili dôsledky rozsiahlych investícií (najmä zo štrukturálnych fondov a kohézneho fondu). Výraznejším nedostatkom je zatiaľ dlhodobé pretrvávanie relatívne nízkej miery penetrácie pevného

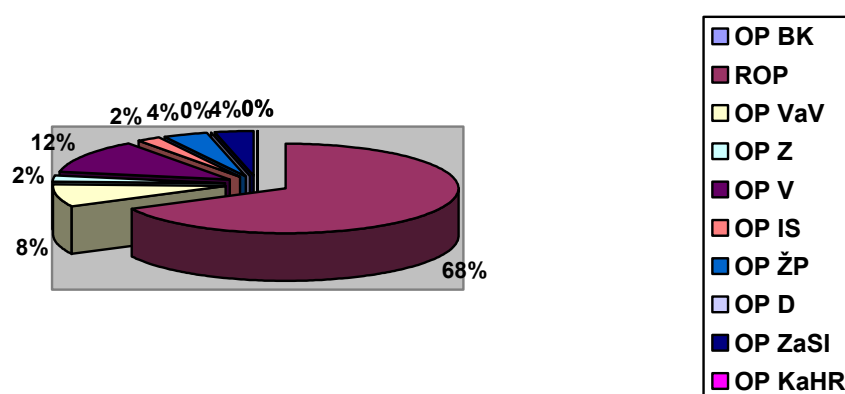
⁸ Metodika COCOM: pevné širokopásmové pripojenie s nepretržitým prístupom a prenosovou rýchlosťou smerom ku koncovému užívateľovi vyššou alebo rovnou 144 kbi/s

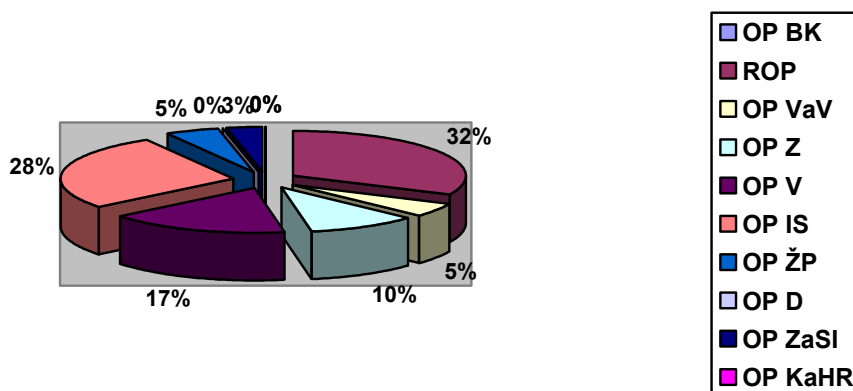
širokopásmového internetu, najmä na vidieku. V skutočnosti možno povedať, že SR patrí predovšetkým pri budovaní elektronických služieb verejnej správy medzi krajiny s najrýchlejším – výrazne nadpriemerným rastom v rámci EÚ (najmä poskytovanie a využívanie eGovernment služieb podnikateľským sektorom). Medzi ďalšie pozitíva patrí aj vysoká miera využívania internetu a elektronických služieb, ktorá dosahuje v niektorých prípadoch vyššie úrovne ako priemer EÚ.

Ciele HP IS prispievajú k napĺňaniu časti postlisabonskej stratégie rastu a zamestnanosti na ďalšiu dekádu do roku 2020 - Európa 2020. Paralela je zrejماً napr. s jednou zo siedmich hlavných iniciatív stratégie „Digitálny program pre Európu“ na urýchlenie zavedenia vysokorýchlostného internetu a čerpanie výhod, ktoré prináša jednotný digitálny trh pre domácnosti a podniky.

Graf č. 1: % zastúpenie zazmluvnených projektov s príspevkom k HP IS podľa OP

Graf č. 2: % zastúpenie objemu zazmluvnených prostriedkov projektov s príspevkom k HP IS podľa OP

Legenda ku grafom:

OP BK – OP Bratislavský kraj, ROP – Regionálny operačný program, OP VaV – OP Výskum a vývoj, OP Z – OP Zdravotníctvo, OP V – OP Vzdelávanie, OP IS – OP Informatizácia spoločnosti, OP ŽP – OP Životné prostredie, OP D – OP Doprava, OP ZaSI – OP Zamestnanosť a sociálna inklúzia, OP KaHR – OP Konkurencieschopnosť a hospodársky rast

K 31.12.2009 bolo zazmluvnených 418 projektov s príspevkom k HP IS v celkovom objeme finančných prostriedkov 622,32 mil. EUR. Najvyšší podiel z celkového počtu zazmluvnených projektov s príspevkom k HP IS vrátane objemu finančných prostriedkov má Regionálny operačný program (282 projektov v objeme 199,5 mil. EUR). Koordinátor HP IS v spolupráci s jednotlivými RO OP (OP Vzdelávanie, OP Životné prostredie, OP Zamestnanosť a sociálna inklúzia a Regionálny operačný program) prehodnotil počet projektov a objem finančných prostriedkov s príspevkom k HP IS za rok 2008 na 10 projektov / 44,52 mil. EUR z dôvodov uvedených v tejto hodnotiacej správe (výročná správa HP IS za rok 2008 uvádzala 305 projektov /101,75 mil. EUR).

Aj keď v súčasnosti sa ešte priamo neprejavili dôsledky rozsiahlych investícií jednotlivých OP, ktoré vykazujú zazmluvnené projekty s príspevkom k cieľom HP IS, v budúcnosti vzhľadom na realizačnú fázu projektov možno očakávať nasledovné plnenie cieľov HP IS:

- OP Vzdelávanie a OP Zamestnanosť a sociálna inklúzia v oblasti informačnej gramotnosti
- OP Informatizácia spoločnosti, OP Bratislavský kraj a OP Životné prostredie v oblasti efektívnej elektronizácie verejnej správy a širokej dostupnosti internetu
- Regionálny operačný program, OP Výskum a vývoj a OP Zdravotníctvo v oblasti širokej dostupnosti internetu (intervencie do modernizácie infraštruktúry prostredníctvom technického zabezpečenia IKT, školské multimediálne učebne, atď.).

Implementácia HP IS z regionálneho aspektu

Aby si regióny SR udržali alebo posilnili svoje postavenie v európskom konkurenčnom prostredí, musia byť splnené dve navzájom sa dopĺňajúce podmienky. Prvou je primerane vybudovaná technická infraštruktúra (dopravná, telekomunikačná, energetická, ekologická a pod.) a infraštruktúra ľudského kapitálu (školská, sociálna a zdravotnícka infraštruktúra). Druhou podmienkou je, že v novej ekonomike založenej na vedomostiach musia mať regióny schopnosť inovovať a využívať existujúce aj regionálne know-how a sledovať cestu udržateľného rozvoja. Na dosiahnutie oboch podmienok je potrebný efektívny inštitucionálny a administratívny rámec na všetkých úrovniach podpory a realizácie regionálnej politiky. Ak má dochádzať k primeranej konvergencii regiónov a celkovému hospodárskemu rastu, musia sa zvýšiť investície do produkčného a ľudského kapitálu v súlade s definovanou trhovou pozíciou regiónov a ich konkurenčnou výhodou, zintenzívniť inovačné procesy a viac využívať nielen nové IKT, ale nové technológie vôbec.

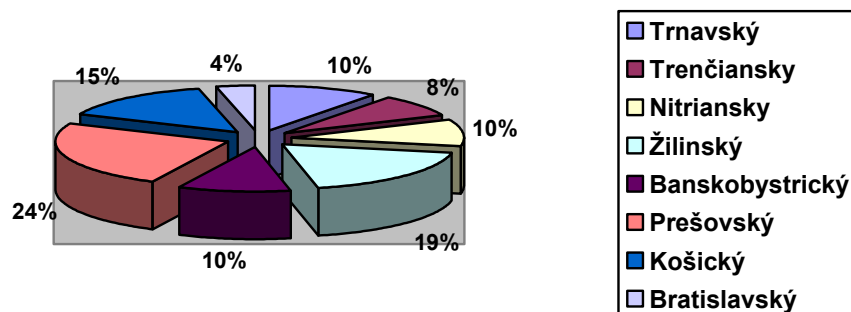
Tabuľka č. 3: Fyzická implementácia HP IS podľa NUTS III k 31. 12. 2009

Horizontálna priorita	Región NUTS III	Počet zazmluvnených projektov celkovo	Počet zazmluvnených projektov s príspevkom k HP IS
Informačná spoločnosť	Bratislavský	131	14
	Trnavský	154	39
	Trenčiansky	155	31
	Nitriansky	181	37
	Žilinský	345	71
	Banskobystrický	309	40
	Prešovský	483	93
	Košický	315	56
	Národný	106	32
	Nadregionálny	71	5
Celkom		2 250	418

Zdroj RO OP

Graf č. 3: % zastúpenie zazmluvnených projektov s príspevkom k HP IS podľa regiónov

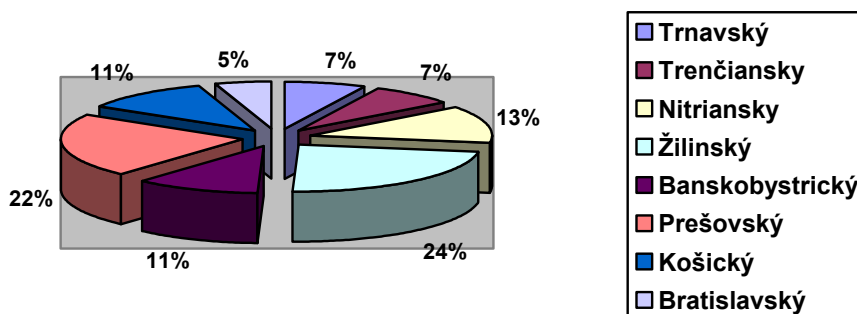

Tabuľka č. 4: Finančná implementácia HP IS podľa NUTS III k 31. 12. 2009

Horizontálna priorita	Región NUTS III	Celková výška zazmluvnených prostriedkov v € (EU zdroje)	Výška zazmluvnených prostriedkov v € s príspevkom HP IS (EU zdroje)	% zazmluvnenia k HP IS z celkového objemu zazmluvnených prostriedkov
Informačná spoločnosť	Bratislavský	136 754 374,09	16 530 562,76	12,09
	Trnavský	132 437 339,68	24 152 098,57	18,24
	Trenčiansky	330 931 969,40	24 589 408,50	7,43
	Nitriansky	144 446 401,96	42 004 538,42	29,08
	Žilinský	518 227 717,99	76 314 338,16	14,73
	Banskobystrický	352 772 343,07	36 597 163,68	10,37
	Prešovský	265 568 337,13	72 115 137,21	27,16
	Košický	188 406 206,61	37 342 199,85	19,82
	Národný	754 181 196,93	288 740 077,87	38,29
	Nadregionálny	158 233 948,99	3 933 882,46	2,49
Celkom		2 981 959 835,85	622 319 407,48	20,87

Zdroj RO OP

Graf č. 4: % zastúpenie objemu zazmluvnených prostriedkov projektov s príspevkom k HP IS podľa regiónov

Z regionálneho hľadiska je najväčšie zastúpenie projektov s príspevkom k HP IS v rámci Prešovského kraja. Ide predovšetkým o projekty Regionálneho operačného programu, opatrenia 1.1 Infraštruktúra vzdelávania. Nakoľko Prešovský kraj vykazuje v rámci SR najvyšší počet materských a stredných škôl, došlo k vyššej podpore infraštruktúry vzdelávania v regióne s vyšším prirodzeným prírastkom obyvateľstva. Realizácia projektov Regionálneho operačného programu v Prešovskom kraji výrazne prispeje k odstráneniu dlhodobého neriešeného tzv. modernizačného dlhu týchto škôl dodaním IKT za účelom podpory aktivít učiteľov vo využívaní IKT v procese vzdelávania, ako aj samotné vzdelávanie sa učiteľov a žiakov v oblasti využívania IKT.

Závažné problémy a opatrenia prijaté na ich prekonanie

Koordinátor HP IS v zmysle svojho záväzného SKI HP IS využíval ITMS za účelom monitorovania na získavanie informácií o projektoch všetkých OP z pohľadu príspevku k cieľom HP IS (monitorovacie správy prijímateľov, plnenie ukazovateľov vyjadrených v číselných hodnotách na úrovni projektu, opatrenia, prioritnej osi OP; objem finančných prostriedkov poskytnutých na projekty, kde bol deklarován príspevok k HP IS; počet projektov, kde bol deklarován príspevok k HP IS; vytváranie zostáv týkajúcich sa realizácie/plnenia merateľných ukazovateľov v rámci príslušných identifikovaných/relevantných prioritných osí OP, atď.).

V roku 2009 v procese implementácie HP IS koordinátor považoval za problémovú oblasť funkcionality role koordinátora HP v neverejnej časti ITMS (CORE). Vo februári 2009 koordinátor požiadal CKO o zmenu funkcionality, t.j. doplnenie nasledovných položiek:

- *Objekty programovej štruktúry* (podpoložky menu *Programové štruktúry, Indikátory k dimenziám Hlavnej témy, Indikátory k Horizontálnym prioritám*)
- *Projekty* (podpoložky menu *Monitorovacie správy, Zmluvy so žiadateľom, Monitorovacie termíny*)
- *Analytické výstupy* za účelom využívania OLAP kociek v systéme ITMS pre vytváranie analytických výstupov napĺňania cieľov HP IS
- *Rozšírenie funkcionality filtra* o možnosť filtrovania projektov jednotlivých OP z pohľadu plnenia ukazovateľov relevantných pre HP IS.

Nadväzne sa v máji uskutočnilo bilaterálne rokovanie koordinátora so zástupcami CKO zodpovednými za ITMS. V II. polroku 2009 bola uskutočnená zmena funkcionality role koordinátora, okrem doplnenia položky *Analytické výstupy*. Tento problém riešil koordinátor v nasledujúcom roku 2010. Koordinátor v zmysle vyššie uvedeného konštatuje dôležitosť previazanosti metodologickej časti definovanej Systémom riadenia ŠF a KF a technickej podpory ITMS.

Jedným z ďalších problémov bolo oneskorené vydanie Metodického pokynu CKO č. 3 k tvorbe a používaniu projektových ukazovateľov a ich zaraďovaniu do ITMS 2007 – 2013 vo vzťahu k výberu a používaniu ukazovateľov definovaných v číselníku používanom RO, ktorý vstúpil do platnosti 1.12.2008. Samotná platnosť Metodického pokynu č. 3 však nezakladala povinnosť nového spôsobu vykazovania príspevku projektu k HP IS podľa pravidiel metodického pokynu popísaného v bode 13, písmena h) „Projekty, ktoré deklarujú príspevok k plneniu cieľov horizontálnych priorit, musia použiť minimálne jeden ukazovateľ výsledku s relevanciou k príslušnej horizontálnej prioritě v ITMS“. Táto povinnosť bola RO uložená už ustanoveniami Systému riadenia ŠF a KF verzia 2.0, výkladom systému riadenia z 18.3.2008. Bolo povinnosťou RO aplikovať predmetné ustanovenia Systému riadenia týkajúce sa

kvantifikácie deklarovaného príspevku projektu k plneniu cieľov HP prostredníctvom použitia ukazovateľa výsledku s relevanciou k HP. Niektoré RO OP z dôvodu zabezpečenia rovnakých podmienok pre všetkých žiadateľov o NFP uplatňovali povinnosť vykazovania príspevku projektu k HP IS prostredníctvom ukazovateľa výsledku až od výziev vyhlásených po dátume vydania metodického pokynu, t.j. po 1.12.2008. Z toho dôvodu projekty, ktorých zmluvy sa uzatvárali v roku 2009 v rámci výziev alebo priamych zadaní pred 1.12.2008, nedeklarovali príspevok k HP IS prostredníctvom ukazovateľa výsledku. Táto povinnosť bola technicky podporená spustením verejného portálu ITMS od 1.12.2009, ktorý neumožní odoslať žiadosť o NFP pri deklarovanom príspevku k HP IS bez zadefinovania minimálne jedného ukazovateľa výsledku.

Tabuľka č. 5: Sledovanie odpočtu prijatých opatrení pre definované problémy

Identifikované problémy	Prijaté opatrenia	Odpočet prijatých opatrení
oneskorené vydanie metodického pokynu CKO č. 3 a jeho prepojenie s ITMS	vlastné interné hodnotenie projektov s príspevkom k HP IS na základe prístupových práv v ITMS a komunikácia s RO OP	koordinátor v spolupráci s RO OP prehodnotil počet projektov s príspevkom k HP IS (2008,2009) na základe vlastného interného hodnotenia deklarovaných príspevkov a použitých ukazovateľov a upravil/znížil počty týchto projektov
funkcionalita role koordinátora v ITMS	žiadosť na CKO o zmenu funkcionality a následné rokovanie	v II. polroku 2009 uskutočnená zo strany CKO doplnenie funkcionality role koordinátora, okrem menu Analytické výstupy
nesprávne znenie otázky v časti 15 ŽoNFP vo verejnom portáli ITMS	zaslané pripomienky koordinátora k aktualizácii Systému riadenia ŠF a KF, verzia 3.1	pripomienky boli zapracované do Systému riadenia ŠF a KF, verzia 3.1, avšak do konca roku 2009 ešte neboli zohľadnené vo verejnom portáli ITMS pre žiadateľa o NFP
neaktualizované informácie o schválených ŽoNFP, zazmluvnených projektoch a meraných hodnotách ukazovateľov v ITMS zo strany RO OP	koordinátor požiadal na 7. zasadnutí PS HP IS RO OP o priebežné dopĺňanie týchto informácií v ITMS	do konca roka 2009 bola snaha zo strany RO OP priebežne dopĺňať informácie v ITMS
nesprístupenie role koordinátora pre zamestnancov VÚC zabezpečujúcich koordináciu HP	v spolupráci s HP MRK koordinátor požiadal o prístupové práva pre zamestnancov VÚC	v priebehu IV. štvrťroku 2009 boli podané žiadosti zamestnancov VÚC o pridelenie prístupových práv do ITMS CORE

Je potrebné pripomenúť, že z pohľadu implementácie HP IS koordinátor identifikoval ako problémovú oblasť nevyhodnocovanie kontextových ukazovateľov a plnenie cieľov u tých OP, ktorých ciele sú plne alebo sčasti kompatibilné s cieľmi HP IS.

Jednotlivé výročné správy OP, vrátane roku 2009 opätovne indikujú problémy RO nielen s definovaním súboru merateľných ukazovateľov (projektová a programová úroveň) a ich vyhodnocovaním, čím sa reálne vyjadruje napĺňanie cieľov OP, ale aj problémy s agregovaním ukazovateľov a ich sumarizáciou vrátane kontextových (tých, ktoré sa načítavajú z nižšej úrovne OP). Toto môže mať v budúcnosti za následok nedostatočnú schopnosť vyhodnocovania napĺňania cieľov OP, HP a v konečnom dôsledku aj NSRR.

3.2 Projekty zazmluvnené v roku 2010

Po spracovaní výročnej správy HP IS za rok 2009 v júli 2010 sa koordinátor zamerl jednak na rokovania s RO a CKO s cieľom odstrániť zistené nedostatky a jednak na priebežné monitorovanie projektov všetkých projektov v ITMS, teda aj nových projektov z roku 2010. Na základe výsledkov rokovaní zabezpečovali jednotlivé RO v súčinnosti s CKO úpravy v ITMS. CKO v septembri 2010 zaslal všetkým RO a koordinátorom HP prehľad relevancie zazmluvnených projektov v ITMS k jednotlivým HP NSRR na kontrolu správnosti. Koordinátor HP IS na základe toho fyzicky overil súlad realizovaných opráv a zistil, že vo viacerých prípadoch problém odstránený nebol a navyše RO realizovali zmeny aj tam, kde predtým koordinátor HP IS problémy neidentifikoval. Výsledkom takýchto zmien boli sčasti úpravy údajov, ktoré koordinátor navrhoval, ale aj nové prípady nesúladu v relevancii k HP IS. Najviac problémov tohto typu sa vyskytuje v OP Zamestnanosť a sociálna inklúzia. Koordinátor HP IS v septembri 2010 zaslal RO jednotlivých OP listy sumarizujúce zistené problémy v danom OP a priebežne rokuje s RO o ich odstraňovaní.

Koordinátor HP IS v septembri 2010 požiadal CKO o zabezpečenie školenia pracovníkov OKPVS k analytickým výstupom z ITMS, od ktorého očakával hlavne možnosť tvoriť si výstupy týkajúce sa ukazovateľov (cieľových, počiatočných, meraných) a o projektoch podľa roku uzatvorenia zmluvy. CKO vlastnými kapacitami zabezpečilo školenie dňa 4. 11. 2010. Koordinátor s ľútosťou konštatuje, že prístupná ponuka analytických zostáv nepokrýva jeho špecifické potreby a nebude možné samostatne si vytvárať výstupy potrebné pre svoju prácu, keďže ich môže zabezpečovať len CKO. Vzhľadom na to, že počet projektov neustále narastá a pre koordinátora HP IS bude stále náročnejšie zvládnuť fyzické preskúmanie každého jedného projektu v ITMS osobitne, dá sa reálne očakávať zvýšená potreba rôznych analytických výstupov. To znamená, že bude kontinuálne narastať počet požiadaviek koordinátora HP IS voči CKO na vytvorenie špecifických výstupov z ITMS.

4. HLAVNÉ ZISTENIA A ZÁVERY

4.1 Odpovede na hodnotiace otázky

1. Aký pokrok v plnení ukazovateľov HP IS sa dosiahol?

Odpoveď na úrovni NSRR dáva tab. č. 2. Treba poznamenať, že k dosiahnutému pokroku neprispievajú len OP NSRR, čo je obzvlášť markantné v rámci OP Informatizácia spoločnosti. Rôznorodosť a množstvo ukazovateľov číselníku projektových ukazovateľov, ktorý centrálnie vedie a spravuje CKO, môže ohroziť agregáciu údajov z nižších na vyššiu úroveň.

2. Aký pokrok v plnení cieľov SKI HP IS sa dosiahol?

Odpoveď dáva kap. 4. Platí podobné konštatovanie ako v predchádzajúcej odpovedi.

3. Je nastavenie verejnej časti ITMS v definovaní cieľových hodnôt zvolených ukazovateľov dostatočné?

ITMS umožňuje žiadateľovi definovať aj nulovú hodnotu cieľového ukazovateľa relevancie k HP IS, čo koordinátor HP IS nepovažuje za správne.

4. Sú ukazovatele používané na určenie relevantnosti k HP IS v súlade s platným SKI HP IS?

V mnohých prípadoch nie sú. Príčiny sú často v samotných výzvach a ich podpornej dokumentácii, v ktorých sa uvádzajú nesprávne ukazovatele, ktoré nie sú v súlade so SKI HP IS, príp. aj v nesúlade medzi výzvou a ponukou vo verejnej časti ITMS, cez ktorú žiadatelia vkladajú svoje ŽoNFP.

5. Má žiadateľ o NFP relevantné informácie k deklarovaniu príspevku k HP IS vo výzve a v jej podporných materiáloch?

V mnohých prípadoch samotné RO uvádzajú vo výzvach a ich podpornej dokumentácii ukazovatele, ktoré majú vyjadriť relevanciu k HP IS, v rozpore so SKI HP IS. Vyskytol sa aj prípad nesúladu v rámci jedného OP medzi uvedenými ukazovateľmi relevancie k HP IS v programovom manuáli na strane jednej a vo výzvach a ich podpornej dokumentácii na strane druhej.

6. Má žiadateľ o nenávratný finančný príspevok (ďalej len „ŽoNFP“) relevantné informácie k deklarovaniu príspevku k HP IS vo verejnej časti ITMS?

Verejná časť ITMS v ŽoNFP, sekcii 15, časti A až do 29. apríla 2010 uvádzala nesprávnu otázku týkajúcu sa relevancie k HP IS (nesprávne sa týkala vplyvu na rozvoj informačnej spoločnosti, pričom správne sa má týkať príspevku k HP IS). Druhým častým a stále pretrvávajúcim problémom je nesprávna ponuka ukazovateľov relevancie k HP IS, ktorá nie je v súlade so SKI HP IS. Žiadateľ teda nemá inú možnosť, ako vybrať si z ponuky ukazovateľov, ktoré mu systém pri zadávaní ŽoNFP poskytuje. Paradoxne potom aj projekty, ktoré by svojím obsahom a cieľmi mohli k HP IS prispievať, nemôžu mať oficiálne uznanú relevanciu k HP IS, keďže ukazovateľ relevancie k HP IS nie je v súlade so SKI HP IS.

7. Je súlad medzi informáciami uvedenými vo výzve a jej podporných materiáloch a informáciami uvedenými vo verejnej časti ITMS?

Ešte stále sa vyskytujú prípady nesúladu.

8. Dokáže koordinátor HP IS získať informácie z neverejnej časti ITMS o zazmluvnených projektoch podľa roku zazmluvnenia s príspevkom k HP IS vo väzbe na počiatkové, cieľové a merané hodnoty ukazovateľov?

Koordinátor HP IS má možnosť využiť filter, pomocou ktorého však nie je možné získať výstupy potrebné pre jeho činnosť. Chýba aj možnosť výberu projektov podľa roku, v ktorom sa uzatvorila zmluva. Najväčším problémom je monitorovanie ukazovateľov, ktoré sa dá realizovať len fyzickým preskúmaním každého jedného projektu v ITMS, čo je mimoriadne administratívne náročné. Koordinátor nemá možnosť sám zadávať požiadavky na špecifické analytické výstupy.

9. Sú informácie o projektoch s príspevkom k HP IS aktuálne v reálnom čase?

Koordinátor HP IS pri monitorovaní projektov v prvých mesiacoch roku 2010 zistil, že sa vyskytli aj projekty roku 2009, ktoré boli do ITMS vložené až dodatočne s väčším časovým odstupom (oneskorenie 1 až 2 mesiace). Koordinátor zistil chýbajúce údaje o vývoji meraných hodnôt ukazovateľov, čo mu znemožnilo komplexne vyhodnotiť

dosiahnutý pokrok Od októbra 2010, kedy monitorovacie správy začali zadávať samotní prijímatelia NFP cez verejnú časť ITMS, by sa situácia mohla zlepšovať. Chýbajú aj hodnotiace hárky v neverejnej časti ITMS.

10. Aká bola spolupráca s RO? Korešpondujú údaje o relevancii projektov k HP IS zistené koordinátorom HP IS s údajmi, ktoré uvádzajú RO vo svojich informáciách o príspevku OP k HP IS / výročných správach?

Koordinátor HP IS zistil celý rad rozdielov medzi svojimi zisteniami a údajmi uvedenými RO v informácii o príspevku OP k HP IS/ v návrhu výročnej správy OP, ktoré do 30.4. RO zasielajú koordinátorom jednotlivých HP. Do obdobia schválenia výročných správ OP sa na základe vzájomných rokovaní medzi RO a koordinátorom (na pôde pracovnej skupiny pre HP IS a hlavne na bilaterálnej báze) stanoviská RO a koordinátora postupne zladžovali. Vo výročných správach väčšiny OP za rok 2009 sú už údaje o projektoch s relevanciou k HP IS zosúladené s výročnou správou HP IS za rok 2009. Koordinátor oceňuje konštruktívny prístup RO. Súčasne konštatuje, že v niektorých prípadoch by prospela lepšia koordinácia práce medzi RO a SORO.

4.2 Hlavné zistenia

- priradenie relevancie projektu k HP IS aj v prípade, že v žiadosti o NFP nebol zvolený ukazovateľ podľa platného Systému koordinácie (a) implementácie HP IS
- nedostatky v samotných výzvach k predkladaniu ŽoNFP v rámci jednotlivých OP: žiadateľom sa ponúkajú ukazovatele relevancie k HP IS, ktoré nie sú v súlade so SKI HP IS; koordinátor identifikoval dokonca aj prípad nesúladu uvedených ukazovateľov medzi programovým manuálom OP na strane jednej a výzvami daného OP a ich podpornými dokumentmi na strane druhej
- nesúlad textu výzvy a jej podpornej dokumentácie s ponukou pre túto výzvu vo verejnej časti ITMS, cez ktorú vkladajú žiadatelia svoje ŽoNFP
- nedostatok údajov v ITMS k dosiahnutiu cieľa hodnotenia v období jeho realizácie: chýbajúce monitorovacie správy k projektom ako základný zdroj údajov o pokroku v plnení ukazovateľov (stav by sa mohol zlepšovať od 30.10. 2010, kedy začalo zadávanie monitorovacích správ priamo prijímateľmi NFP cez verejnú časť ITMS), chýbajúce hodnotiace hárky v neverejnej časti ITMS
- údaje v ITMS nie sú aktuálne v reálnom čase
- absencia možnosti vytvárať vlastné analytické výstupy priamo koordinátorom HP IS, čo mimoriadne zvyšuje náročnosť jeho monitorovacej a hodnotiacej činnosti: celkové hodnoty ukazovateľov a ich plnenia v rámci jednotlivých OP a ich prioritných osí môže sám zistiť len cestou preskúmania a výberu údajov zo všetkých projektov zahrnutých v ITMS
- spájanie HP IS a HP Trvalo udržateľný rozvoj v ŽoNFP v hodnotiacich hárkoch v neverejnej časti ITMS do jedného bodu
- príliš široká škála ukazovateľov a ich rôznorodosť (aj vo vzťahu k tomu istému javu), čo sťažuje možnosť agregácie hodnôt ukazovateľov príslušných k prioritným osiam, OP a NSRR; často aj otázna vhodnosť zvolených ukazovateľov k preukázaniu plnenia cieľov prioritných osí OP, OP a NSRR (čo však nie je témou tohto hodnotenia).

4.3 Závěry a odporúčania

- 1) Keďže v roku 2010 bolo zistených veľa rozdielov v priradovaní relevancie k HP IS medzi RO a koordinátorom HP IS a keďže nebol k dispozícii dostatok údajov o napĺňaní ukazovateľov, koordinátor HP IS vykoná hodnotenie pokroku v plnení ukazovateľov a pokroku v plnení cieľov SKI HP IS aj v roku 2011.
- 2) Koordinátor HP IS žiada RO, aby zabezpečili doplnenie údajov v ITMS, hlavne:
 - monitorovacie správy za obdobie do 30.9.2010, kedy sa malo začať ich zadávanie priamo prijímateľmi NFP cez verejnú časť ITMS, ako aj príp. chýbajúce správy za obdobie od 30.9.2010
 - hodnotiace hárky k jednotlivým projektom.
- 3) Koordinátor HP IS žiada RO o predkladanie návrhov ukazovateľov relevancie k HP IS na schválenie koordinátorom HP IS ešte pred ich zverejnením v rámci výzvy na predkladanie ŽoNFP.
- 4) Koordinátor HP IS žiada RO o dôslednú kontrolu súladu výziev a ich podpornej dokumentácie s údajmi uvedenými pre tieto výzvy vo verejnej časti ITMS, cez ktorú žiadatelia vkladajú svoje ŽoNFP.
- 5) Koordinátor HP IS žiada RO, aby hodnotili každú jednu HP samostatne a nespájali HP IS a HP Trvalo udržateľný rozvoj do jedného celku.
- 6) Koordinátor HP IS žiada RO o kontinuálnu súčinnosť pri zosúladovaní výstupov monitorovania a pri príprave výročných správ jednotlivých OP a výročnej správy koordinátora HP IS za rok 2010 z pohľadu relevancie projektov k HP IS.
- 7) Koordinátor HP IS žiada RO, aby v spolupráci s CKO ako správcom ITMS preddefinovali vo verejnej časti ITMS - v ŽoNFP, časť 15 A do ponuky správne ukazovatele HP IS v súlade so SKI HP IS.
- 8) Koordinátor HP IS odporúča CKO ako správcovi ITMS zabezpečiť také nastavenie a následnú kontrolu ŽoNFP vo verejnej časti portálu ITMS, aby pri definovaní cieľových hodnôt ukazovateľov bolo možné zadať iba hodnotu väčšiu ako nula.
- 9) Koordinátor HP IS odporúča CKO zdefinovať nový analytický výstup - OLAP kocku, ktorá by umožňovala koordinátorom HP výber projektov z ITMS podľa roku uzavretia zmluvy a priebežnú prácu s cieľovými, počiatočnými a meranými ukazovateľmi a ich hodnotami.
- 10) Koordinátor HP IS odporúča CKO a RO doplniť do Systému riadenia štrukturálnych fondov a kohézneho fondu povinnosť predkladať celé návrhy výziev a ich podpornej dokumentácie ešte pred zverejnením na odsúhlasenie koordinátormi HP, ktorí sa k návrhom vyjadria z pohľadu svojich povinností v systéme.

5 SKRATKY POUŽITÉ V TEXTE

CKO	Centrálny koordinačný orgán
CORE ITMS	Neverejná časť IT monitorovacieho systému
EÚ	Európska únia
IKT	Informačno-komunikačné technológie
ITMS	IT monitorovací systém
HP	Horizontálna priorita
HP IS	Horizontálna priorita Informačná spoločnosť
KF	Kohézny fond
MRK	Marginalizované rómske komunity
NFP	Nenávratná finančná pomoc
NSRR	Národný strategický referenčný rámec
OKPVS	Odbor koordinácie priorít vedomostnej spoločnosti Úradu vlády SR
OP	Operačný program
OP BK	Operačný program Bratislavský kraj
OP D	Operačný program Doprava
OP IS	Operačný program Informatizácia spoločnosti
OP KaHR	Operačný program Konkurencieschopnosť a hospodársky rast
OP V	Operačný program Vzdelávanie
OP VaV	Operačný program Výskum a vývoj
OP ZaSI	Operačný program Zamestnanosť a sociálna inklúzia
OP Z	Operačný program Zdravotníctvo
OP ŽP	Operačný program Životné prostredie
PS	Pracovná skupina
RO	Riadiaci orgán
ROP	Regionálny operačný program
SKI HP IS	Systém koordinácie (a) implementácie horizontálnej priority Informačná spoločnosť
ŠF	Štrukturálne fondy
ÚPVS	Ústredný portál verejnej správy
ÚV SR	Úrad vlády Slovenskej republiky
VS	Výročná správa
VÚC	Vyšší územný celok
ŽoNFP	Žiadosť o nenávratný finančný príspevok

